

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovensko posojilništvo.

(Spisal Ivan Lapajne.)

(Dalje.)

Predno prestopimo h kratki zgodovini slovenskih posojilnic, moramo povdarjati, da je češko posojilništvo najstarejše in najbolj razvito, ter da prekosi vse nemško posojilništvo v deželah češke krone in drugih avstrijskih kronovinah.

Posojilništvo se je začelo namreč v zadnjih letih tudi po Dolenjem in Gorenjem Avstrijskem širiti in tudi po Tirolskem. Povsodi se snujejo posojilnice ali po Schulze-jevih ali po Raiffeisnovih principih; vendar se ne more nič bolj razviti kakor slovensko posojilništvo, čeprav podpirajo dežele same ustanovitev ondotnih novih posojilnic (osobito onih po Raiffeisnovih nazorih), dočim se mora naše posojilništvo le na lastne moči, na domoljube in na moč slovenskega kmeta opirati.

Kako se je torej začelo slovensko posojilništvo?

Po vzgledu čeških posojilnic in po Schulze-jevih nazorih je praktično vpeljal prvo slovensko posojilnico pokojni češki rojak Horak v Ljubljani, ker je bil ondi že pred 35 leti združil nekatere ljubljanske obrtnike v „obrtijsko pomožno društvo“, ki je bilo v prvi vrsti denarna zadruga in je že prvotno slovensko-nemško uradovalo. Vendar je vse drugo slovensko občinstvo na posojilnice javno opozoril še le znani naš domoljub, g. dr. Jos. Vošnjak, ki je v letih 1868. po Češkem potoval, da bi se seznanil z ondotnimi razmerami in potem Slovence opozoril na vse, kar je ondi hvalevrednega našel. Res je storil to v „Slovenskem Narodu“, v katerem je posebno to povdarjal, kako je na Češkem z veseljem videl, da so imeli skoro v vsaki vasi svojo „založno“. Na to je povdarjal potrebo tacihih zavodov za Slovence tudi v koledarji (1871) družbe sv. Mohorja, kjer je bil ob enem priobčil tudi pravila za uzor. Praktično pa je skušal napraviti prvo slovensko posojilnico v svojem takratnem službenem kraju, v Šmarji pri Jelšah; to se mu pa ni posrečilo, ker je bil ta kraj prehitro zapustil,

preselivši se v Slovensko Bistrico. Vendar so pa istočasno ljutomerski rodoljubi po navodu Schulze-jevih knjig in pravil ustanovili že l. 1871. kot društvo tako rekoč prvo slovensko posojilnico, kateri je že bodoče leto tudi kot društvo sledila posojilnica pri sv. Jakobu v Rožni dolini. Da sta obe vzeli Schulze-ja za uzor, to posnamemo že iz tega, ker sta obe vpeljali visoke deleže, in svojo moč posebno v deleže stavili. Zato pa imate dandenes še obe prav velike svote v deležih. Kar se je posojilnic pozneje osnovalo, na pr. ona v Metliki, ki je zelo stara, si je tudi le bolj Schulze-ja vzela za uzor; metliška posojilnica ima na pr. tudi dokaj visoke deleže, od katerih daja precej veliko delovine. Skoraj po enakih uzorih se je osnovala tudi posojilnica na Vrhniki, dasi je pozneje delovati začela. Celjska posojilnica je vpeljala poleg velikih tudi male deleže in to zaradi tega, da si je pridobila s tem davčne olajšave zakona z dne 27. decembra 1880. Po njenem uzoru se je vsled navodov, ki jih je dajala „Zveza“, osnovalo največ slovenskih posojilnic, katere strinjajo nazore Schulze-jeve in Raiffeisnove in se ob enem opirajo kakor se tudi morajo, na zadružni zakon od l. 1873. In to tudi odobrujemo. Nikakor ne moremo namreč svetovati, če bi to tudi naš zadružni zakon dovolil, da bi posojilnice bile čisto brez deležev, kakor Raiffeisen želi.

Raiffeisenov nasvet, da ostani prihranjena zaloga (rezerva) nedotakljiva za vse čase, je vzprejel tudi zakon od 1. junija 1889., na kateri se je žužemberška in loška posojilnica ozirala pri svojih pravilih in pa tudi krška, ki je bila svoja pravila z ozirom na ta zakon spremenila. Na drugi strani pa se z Raiffeisnovimi nazorimi, po katerih je deloma osnovanih nekaj posojilnic na Koroškem, nikakor ne strinjamo, da bi posojilnica le v svoji vasi (župniji) delovala. To je premajhen delokrog. Zato take posojilnice nikakor ne morejo prav uspevati. Imajo premalo duševnih in materijelnih močij na razpolaganje. Največ slovenskih posojilnic si je izvolilo jedne sodni okraj za svoje torišče. Take tudi najboljše uspevajo, zlasti če imajo sedež na mestu

sodišča, in če so v dobrih rokah. Takih posojilnic je tudi na Štajerskem in Kranjskem največ, tudi na Primorskem se ravna večinoma po tem vzgledu. Le na Koroškem ni bilo mogoče povsod ravnati se po tem načelu, ker baš na sedežu sodišč ni bilo dobiti za ta posel potrebnih domoljubov. Mi želimo, da bi stare in nove posojilnice ravnale po duhu in navodih, katere daje „Zveza slovenskih posojilnic“, da postanejo na ta način slovenske posojilnice zdrava in kreпка specialiteta mej avstrijskimi posojilnicami. (Konec prih.)

Deželni zbori.

Kranjski.

(III. seja dne 11. januarja 1895.)

Deželni glavar Detela otvori sejo ob 1/2 11. uri, konstatirajoč sklepčnost zbornice. Prečita se zapisnik zadnje seje in se odobri. Posl. Šuklje zaradi snežnih zametov ni mogel odpotovati. Došle peticije se izroče dotičnim odsekom istotako priloge 16. 17. in 27.

Posl. Hribar in drugi stavijo nastopni samostalni predlog glede premestitve vojaške bolnice in vojaškega oskrbljevališča ljubljanskega.

Visoki deželni zbor skleni:

Premestitev ob Dunajski in Fran Josipovi cesti v Ljubljani ležeče vojaške bolnice in vojaškega oskrbljevališča je iz asaničnih ozirov potrebna in nujna.

Visoka c. kr. deželna vlada se tedaj nujno naprosi, naj glede te premestitve stopi z občinskim svetom ljubljanskim v dogovore z ono dobrohotnostjo, katera dolikuje tako važnemu vprašanju in naj zlasti pri c. kr. vojnem erarju posreduje, da za obstoječa, zahtevam sedanjega časa nič več odgovarjajoča poslopja, kakor tudi za nezidani prostor ne zahteva cen, ki niso v nikaki razmeri s faktičnimi okolščinami.

Predlog je soglasno podpisalo 26 poslancev vseh treh strank. Utemeljevanje predloga se postavi na dnevni red jedne bodočih sej.

Posl. Povše utemeljuje svoj in drugov samostalni predlog glede revizije zemljiško-davčnega

Listek.

Doktorja Berle novo leto.

(Češki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

III.

Nekaj stopinj dalje sreča dr. Berla nekega literata, svojega prijatelja.

Ta se ga prime za roko in vzklikne: „Dobro, da sem te dobil! Si že čital mojo zadnjo pesniško zbirko?“

„Sem.“

„Povej mi torej odkritosrčno sodbo o njej, kakor se spodobi prijatelju. Večina listov jo je pohvalno omenjala, ali nekateri presojevalci so planili na-me, kakor na kakega začetnika ter mi predbacivajo, — ali povej mi rajši ti, kako ti sodiš moje delo? Do tvoje sodbe mi je mnogo.“

„Kako jaz sodim?“ odgovori dr. Berla obotavljaje, „jaz sodim, da — da, — no, kratko, — da bi bil to zbirko lahko vrgel na ogenj.“

„Kaj,“ vzklikne prijatelj začudeno. „Na ogenj? Ti se pač šališ?“

„Nikakor ne; saj si hotel zvedeti moje odkritosrčno prijateljsko mnenje; no, zdaj si je čul. Tvoja zbirka mi prav nič ne ugaja.“

„Ne ugaja ti?“ jeclja pisatelj, ki si še ni

opomogel iz svoje začudenosti. „Kako naj to tolmačim?“

„Da se mi tvoja poslednja knjiga zdi še slabša nego prejšnje delo.“

„Še slabša! Ti hočeš torej reči, da so vsa moja dela brez vrednosti?“ In tako govoriš ti, ti, ki si tolikrat hvalil moje verze, ki si me vedno navduševal in odgovarjal presojevalcem, ki so obsojali moje pesmi?“

„Ti pretiravaš nekoliko. Nisem odgovarjal presojevalcem, molčal sem samo tvojemu zmerjanju, ne bodem se izgovarjal. Priznam, da nisem bil od kritičen. Bojim se, da bi te moja neugodna sodba ne užalila in razprla z menoi, zato sem zamolčal svoje pomisleke in silil se hvaliti te, po čemur si hrepenel. Mislil sem: Zakaj bi mu kratil veselje, da se smatra za velicega pesnika? Ali iz več razlogov bi ne bil smel tako ravnati. Prvič sem vsled tega zabredel v nečastno potajevanje in laž, — drugič sem nekoliko kriv, da si z ničvrednim igranjem umoril toliko dragocenega časa, kateri bi bil lahko posvetil koristnejšemu delu v kaki drugi stroki —“

Pisatelj, ki je bil že v začetku teh besed potegnul svojo roko iz njegove, gleda doktorja z rastočo nejevoljo. In zdaj naglo pretrga govor, skoraj brez sape vsled notranje razburjenosti:

„Molči vendar, molči že! Ti bi bil zadnji, kojega bi vprašal za kako literarično sodbo! Tvoje besede so najbrže samo odmev one brezumne in hudobne ocene, katero si čul v krogu mnogih neprijateljev, kjer si se gotovo že dolgo mi posmehoval in me sramotil, mej tem, ko si stopil k meni z obrazom zvestega Pylada in mi nisi mogel dovelj nalaskati se. Tvoja zlobnost se ti je posrečila! Zdravo! S človekom tacega značaja sem govoril poslednjič!“

„Ali prijatelj, — poslušaj, dragi prijatelj!“

Zaman so klici! Razljučen literat se oddaljuje hitrih korakov in dr. Berla mrmra pred se:

„Tako! Prva žrtev mojih nazorov! Starega prijatelja sem izgubil in novih si bodem težko pridobil! Ali vkljub temu — le veselo naprej!“

IV.

Dr. Berla gre v pisarno, kjer je služil kot odvetniški koncipient. Vstopi v kabinet svojega šefa. Odvetnik misleč, da bode vzprejel navadno novoletno čestitko, mu pride prijazen nekaj korakov naproti, ali osupnjen stopi nazaj, ko čuje, da mu njegov koncipient mesto da mu čestita, odpove službo.

„In zakaj me hočete zapustiti, gospod kolega!“ ga vpraša. „Ne dopada vam več pri meni?“

„Ako mi je priznati resnico — marsikaj mi ni všeč. Zoperno mi je na priliko, z izkoriščanjem

katastra. Predlog sam smo že prijavili. Kmetovalstvo avstrijsko je teško obremenjeno in neobhodno potrebno je, da se kaj zgodi zanj. Davčna reforma obeta sicer nekatere olajšave. Glavna podlaga kmet-skih dohodkov je žitna cena, ta pa je padla za skoro 50%. Pred 15. leti so se uvedle cenilne komisije, zdaj naj delajo le deželne komisije, katerim naj evidenčni geometri podajo potrebni material. Ti pa v jednem letu pač ne morejo zmagati tako ogromnega dela, komisije bodo imele grozno težek položaj. Deželni odbori naj zbirajo potrebni materijal, kakor so že storili nekateri. Naj tudi naš deželni odbor stori jednako. Naj se spiše poučna knjiga in naj pozivlje županstva, da pošljejo potrebna pojasnila. Breme zemljiškega davka je hudo zadelo kranjsko deželo, šele pozneje se je nekoliko zboljšalo, a še vedno je Kranjska previsoko cenjena. Cene žitu so padle, delavci pa so se nasprotno podražili in še jih je teško dobiti ali obdržati. Omenja visocih cen mesa, jedino živinoreja še nekoliko drži po konci kmetovalca. Te ugodnosti pa imamo le poslednja leta vsled pogodb s sosednimi deželami. Avstralsko meso pa dela zdaj že silno konkurenco. Omenja gozdov, ki so zadnji refugium kmeta. Žal, da se le preveč izkorišča. A tudi cene lesu so silno padle vsled refakcij južne železnice, ki so omogočile konkurenco gališkega lesovja. Vinoreja je tudi propadla. Ker le še živinoreja daje nekaj dohodkov, je železi, da se pri reviziji katastra zopet pridobi posebno na Gorenjskem nazaj potrebne pašnike. V formelnem oziru želi, da se predlog izroči upravnemu odseku v poročanje; kar se zgodi. (Dobro klici)

Posl. dr. Tavčar utemeljuje svoj in tovarišev samostalni predlog glede splošne direktne volilne reforme. To pereče vprašanje je itak vsakomur znano, ni dvoma, da so zastarelih nemških centralistov volilni zakoni za danes nemogoči, da je volilna reforma potrebna. Omenja n. pr. volilnih redov za Moravsko in Kranjsko, ki sta jako krivična in imata le namen, podpirati nemškutarstvo in tlačiti naravno večino, da ne pride do veljave. Ti volilni zakoni so anti-kvirani, to je čutila tudi koalicijska vlada, ali njen predlog je mrtvorajeno dete. Ta vlada ni poklicana izdelati koristno reformo. Koalicija je le politično hinavstvo, na jedni strani n. pr. baron Schwegel, na drugi strani g. kanonik Klun si pač ne moreta biti resnična prijatelja. Koalicija je nekaj nenaravnega, ki živi le od danes do jutri in se ne more dolgo vzdržati s svojimi kontrastujočimi elementi. Pri tako važni reformi se mora resen zakonodajalec postaviti jedino le na stališče pravice. Sedanje stranke pa stoje na stališču političnega „posestva“, kar je goli „schwindel“. Vsak se boji za svoje strankarske interese, Nemci naj bi imeli vse, Poljaki nekaj, vsi Slovani pa nič. V koaliciji je levica prvi faktor, a od take stranke ne vzprejememo mi volilne reforme. Načela, katera moramo zastopati Slovenci, so jasna. Mi moramo biti za splošno direktno in kolikor moči jednako volilno pravico. Vender pa ker ne dosežemo vzora ali ideala našega, držimo se tega, kar je naznačeno v predlogu. Ne upa, da bi

nekaterih slabostij zakona provzročati ljudem nepotrebnih stroškov, s kopičenjem po nepotrebnem popisanega papirja in z brezkončnim prelaganjem neugodnih voženj —“

Odvetnik položi roko na uho, mislé, da ne čuje prav; na zardelem obrazu se bori vztrajajoči srd s strmenjem.

„Kaj pravite?“ spravi končno iz sebe; „menda se ne bodeite drznili trditi, da se v moji pisarni postopa nepošteno? A? Kako morete govoriti o večnem zavlačevanju? Ka? Pri meni se stvari desetkrat hitreje rešujejo, nego kje drugje!“

„Vem, da v mnogo dru ih pisarnah ni bolje. Zato pokazem pravni znanosti hrbet. Nimam veselja pomagati zvitim dolžnikom z različnim zakonitim pisarenjem, ako je to tudi stokrat posrečeno po zakonu, ni me volja, dalje igrati pomagača neusmiljenih upnikov, ki izsesavajo svoje žrtve, ne maram podpirati nesrečne strasti, onega tožarjenja ljudi, ki zaradi jedne opeke napravijo vse imetje —“

Tako govorečega dra. Brlo gleda odvetnik nepremično. Včasih se prime za glavo in konečno pravi umakniviši se boječe za naslonjač:

„Prosim, dovolj je! Saj vam ne morem uka zovati. Ako vam je neprijetno ostati v moji pisarni, razveljaviva lahko pogodbo, zaradi mene lahko takoj.“

„Vzprejeto!“ odgovori dr. Berla in se priporoči.

koalicija izvedla volilno reformo, da se morda celo razbije nad njo, vender je treba, da se naša zbornica peča s tem važnim vprašanjem. Omenja slovenske koalirance, o katerih ne dvomi, da imajo svoj trden program, vender pa so včasih kakor Herkul na razpotji, le jeden je hodil po pravi koalicijski stezi, to je posl. Šuklje, on je tudi došel na svoj cilj — ostali pa tavajo v negotovosti. Želi, da tudi v tej zbornici se vsi slovenski poslanci potezajo za narodne pravice brez razločka. V formelnem oziru predlag., da se predlog izroči upravnemu odseku v poročanje, kar se vzprejme. (Dobro klici!)

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 11. januarja.

Tržaški dež. zbor. Slovenski poslanci v deželnem zboru tržaškem izročili so včeraj deželnemu glavarju dru. Ferdinandu Pitre rju, nastopno italijanski sestavljeno izjavo: Prejasni gospod deželni glavar! Uvažujé, da slovenskim poslancem okolice tržaške v deželnem zboru ob narodnostnih vprašanjih stoji nasproti jedna sama in kompaktna večina; uvažujé, da pričajo dosedanje skušnje, posebno pa skušnje iz sedanje legislativne dobe, da se je ta večina v vsakem slučaju pokazala nasprotno vsem opravičenim zahtevam Slovencev te mestne pokrajine, in to ne le národnim zahtevam, ampak celó morálnim in materijalnim; uvažujé, da je položenje podpisanih poslancev v deželni zbornici nevzdržljivo tudi zaradi dejstva, da so izpostavljeni zasramovanju od strani občinstva na galeriji, kar jim onemogočuje svobodno izvrševanje svojega mandata; uvažujé da so v programu sedanjega deželnozborskega zasedanja razni predlogi, kateri neposredno zadevljajo národne, morálne in materijalne koristi Slovencev v tej mestni pokrajini; uvažujé, da bi se morali podpisani postaviti v najodločnejšo opozicijo proti tem predlogom; uvažujé, da dogodki iz najnovejših časov opravičujejo bojazen, da bodo podpisani poslanci v tem zasedanju izpostavljeni še silnejšim napadom nego doslej, in uvažujé, da visoka vlada še ni dala zaželenih garancij, kakoršnih so zahtevali nekateri poslanci v državnem zboru z interpelacijo, predloženo v seji z dne 14. decembra 1894. gledé na svobodo osebe in govora v sedanjem zasedanju deželnih zborov isterskega in tržaškega: izjavljajo podpisani poslanci, da se vzdržé vsakoršnega sodelovanja v sedanjem deželnozborskem zasedanju. Zajedno prosijo Vašo prejasnost, da blagoizvolite vzeti na znanje to izjavo ter da priobčíte isto visoki zbornici. Izvolite, prejasni gospod deželni glavar, vzprejeti izraz naglobljega spoštovanja in udanosti podpisanih. V Trstu, dne 10. januarja 1895. Ivan Nabergoj, Ivan Gorjup, Ivan Marija Vatovec, Fran Dollenz.

Isterski deželni zbor. Po sv. maši, katero je daroval škof Flapp, otvoril je dež. glavar včeraj opoludne zasedanje deželnega zbora. Vladni zastopnik je pozdravil poslance v italijanskem in v hrvaškem jeziku. Toda že koj iz začetka je italijanska večina protestovala proti vsakeršnemu pozdravu z vladne strani, kliče: basta, basta! ter je potem zapustila dvorano. Galerija je podpirala laške poslance s kričanjem, sikanjem in žvižganjem. Ko je završil vladni zastopnik svoj pozdrav, zaključil je predsednik sejo, ker zbornica ni bila sklepčna.

Koroški deželni zbor. V predvčerajšnji seji je dež. zbor odobril računski zaključek o deželni dokladi na žgane pijače. Kosmati dohodek je leta 1893. znašal 158.621 gld. 21½ kr., upravni troški pa so znašali 24.895 gld. 65½ kr., tako da je imela dežela čistega dobička 133.725 gld. 56 kr. Nadalje je dež. zbor sklenil, prositi državo 50 odstotnega prispevka za troške regulacije Zilje in pooblastiti dež. odbor, da nadaljuje začeta regulacijska dela. V isti seji je dež. zbor volil tudi odsek za posvetovanje volilne reforme in ni v ta odsek volil nobenega slovenskega poslanca.

Ogerska kriza. Kaže se, da se je liberalni stranki posrečilo prepričati Khuenovo ministerstvo. Najnovejše vesti pravijo, da je Khuen cesarju sporočil, da mu ni mogoče sestaviti vlade, ker odklanja liberalna stranka prvi pogoj, namreč fuzijo vseh, na podstavi državnopravne pogodbe iz l. 1867. stoječih strank. Liberalni listi javljajo, da sta sedaj ali Banffy ali Szell moža, katerima bi mogla krona poveriti sestavo nove vlade. Banffy je nemogoč, ker saskosedmograški poslanci, katerih liberalna stranka

ne more pogrešati, nečejo o njem nič slišati in grožé z izstopom. Szellova vlada bi pa bila le nova izdaja Wekerlove. Zato upajo konservativni krogi še vedno, da stopi Khuen na čelo ministerstva, če on ne, pa drž. finančni minister Kallay, kateri pa bi moral najprej razpustiti državni zbor. Položaj je torej še vedno povsem nejasen.

Nemški državni zbor nadaljuje razpravo o zakonih zoper socialiste. Debata je zanimiva, ali do kritike pogubnih socialističnih nauk se še ni povzpela. Govorniki strank redno slikajo socialiste samo kot nevarne revolucionarce, v stvarne razprave pa se ne spuščajo. Sodeč po dosednji razpravi bi bilo misliti, da vzprejme drž. zbor predloge brez premembe.

Azijske dogodbe in Rusija. „Kölnische Zeitung“ javlja z Peterburga: Rusija nikakor ne bo pripustila, da si Japonska prisvoji Korejsko ali samo protektorat nad Korejsko ter se hoče vmešati v japonsko-kitajski spor. Vzhodnosibirske posadke so se izdatno pomnožile, rezervisti se niso odpustili, pač pa se je na službovanje poklicalo še jedenkrat toliko novakov, kakor druga leta. Rusija želi na vsak način prepričati, da se v vzhodni Aziji ustanovi mogočna država in se je v tem oziru že dogovorila z Angleško.

Belgija in Kongo. Zatrjuje se, da predloži vlada belgijska parlamentu dva zakonska načrta: z jednim se pooblašča Belgija, da anektira svobodno državo Kongo, z drugim, da kupi Kongo-železnico. Suveren države Kongo je belgijski kralj, ali po mejnarodnih dogovorih pripada Franciji prvenstvo, ako bi Belgija ne hotela prevzeti Kongo-države. Kralj Leopold bi rad koj sedaj prepustil Belgiji to Kongo-deželo, ali Francija tolmači rečeno pogodbo, vsled katere je belgijski kralj suveren Kongo-države, tako, da bi kralj moral Franciji odstopiti to ekvatorijalno deželo, če bi se hotel odreči svojim suverenim pravicam. Vzlic temu nasprotju pa ni misliti, da bi nastal konflikt mej Francijo in Belgijo, ako bi slednja anektovala Kongo. Belgijska opozicija se protivi aneksiji, češ, da Belgija kot nevtralna država ne more postati kolonijalna država.

Londonski anarhisti so glasom poročil angleških listov ujeli nekega francoskega policijskega uradnika, kateri jih je nadzoroval, in ga prisilili, da jim je izdal važne anarhistov tičočé se policijske tajnosti.

Dopisi.

Iz Št. Petra, 7. januarja. (Božičnica.) Božični čas, ki prinese nedolžnim otrokom in ž njimi tudi odraslim toliko veselja in zabave, je pri kraji. Mladinoljubi rodoljubi po mestih in po deželi tekmovali so z napravo „božičnice“. Letos smo je imeli prvič tudi pri nas. Prijubljeni naš g. župan s svojo blago gospo obrnil se je do tukajšnjih veljakov ter nabral v kratkem času toliko denarja, da se je kupilo 16 revnecem učencem popolna obleka. Z raznimi jestvili bilo je pa obdarovanih nad 100 otrok. Troški so bili precejšnji, kar je primanjlo, določil je prej omenjeni gospod, kateri ima vedno odrpate roke za revne učence. — Na dan sv. treh kraljev točno ob 5. uri pripeljali so povabljeni stariši svoje otroke v čitalnico, kjer je stalo razsvetljeno božično drevo. Gospa Samsova nagovorila je navzoče dobrotnike gospe in gospode, ter vesele učence. Z trikratnim „Slava“ na presvitlega cesarja zaključila je svoj nagovor. Potem so bile razne deklaracije. Za tem sledilo je obdarovanje otrok. Ko se je še neki deček zahvalil dobrotnikom, zaključila se je božičnica in otroci so se ob 6. uri spremljani po svojih stariših vračali radostni domov. Gospe in gospodje dobrotniki so pa že danes premišljali, kako prihodnje leto obdarujejo še več otrok.

Z Vipavkega, 9. januarja. (Razno terost.) V Ajdovščini imajo zopet tovarno. Jedni so je veseli, češ, zdaj bo spet kaj zaslužka, drugi tožijo, češ, delavskih močij bo spet primanjlovalo. Pretiravajo i jedni i drugi. Tovarna ni taka blaginja, kakor so po navadi zatrjuje, pa tudi ne taka nesreča, kakor trdé drugi. Sicer pa bodi že kakorkoli, moj namen ni o tem razpravljati, dovolj je, da konstatujem, da ugibajo pri nas ljudje o tem. Življenje v Ajdovščini je še dosti prijetno, ko bi ne bilo neke laške klike tu in nekoliko preveč — Nemcev. Orožniška postaja je čisto nemška, Slovenec je iz lepa še ne najde, ker je celo pri zvonci samo napis „Glocke zur Gendarmerie“. Tudi v bližnjem Sv. Križu se razširja nemščina čudovito hitro tako, da je bilo že potrebno naročiti pošto odpraviteljico iz Grada. Kakor se vidi, je torej tudi Vipavka dolina že preparirana za uradnike, ki bodo na slovenska vprašanja odgovarjali z „nichts windisch“, a vzlic temu se že zaman oziramo, s katere strani pridrdra zaželjena in obljubljena lokomotiva. Čakali bomo menda še dolgo časa, da pa bi nas ne minila potrpežljivost, naklonil nam je Bog dobro vinca. Vinska letina sicer ni bila bogata, a kapljica je izborna in cena hektolitru je že poskočila na 20 gl.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. januarja.

(Katoliški stroji.) Od duhovnika na kmetih smo dobili danes naslednje vrstice: „Več duhovnov na kmetih radovedno pričakuje pojasnila „Slovenčevega“ na uvodni članek in na dnevno vest „Katoliški stroji“ v „Slov. Narodu“ od zadnje sobote. Taka resnica močno kolje oči in mora razburiti duhove, če se ne ovrže temeljito! Tedaj noj. glavo iz peska! kje je resnica?!“ — Gospodu povpraševalju smo v stanu dati, kar se tiče katoliških strojev, še bolj avtentično pojasnilo, kakor je more dati „Slovenec“. Gosp. Fr. Ban, tehnični voditelj „Katoliške tiskarne“, nam je namreč včeraj doposlal ta-le stvaren popravek: „Ni res, da se v Katoliški Tiskarni vrté stroji tudi v nedeljah in zapovedanih praznikih, kakor poroča „Slov. Narod“ dne 5. januarja t. l. pod naslovom „Katoliški stroji“, kajti še nobeno nedeljo in noben zapovedan praznik se dosedaj niso vrteli, oziroma niso delali. Res je samo to, da sem v nedeljo, dne 30. decembra m. l., dal podpisati neko zelo zelo nujno delo izvršiti na malem stroji ter brez uporabe motorja. To pa sem storil na lastno odgovornost, brez vednosti lastnikov tiskarne, torej sem edino le jaz za to odgovoren in nihče drugi“. — Res je tedaj to, da se je zadnje nedeljo delalo v „Kat. tiskarni“! Kriv je le ta preklicani mali stroj in ne-poklicani tehnični voditelj Ban! In če smo mi pisali, da so se isto zadnje nedeljo katoliški stroji zaradi nekega „Preiscouranta“ — upehali, tedaj to ni res. Kako se bo neki stroj upehal, če pluč nima? In če bi mi trdili, da se je kakih tridesetkrat v „Kat. tiskarni“ delalo v nedeljah, riskiramo popravek, da se je nujno delo zvršilo brez uporabe motorja in na odgovornost g. Bana! Kaj more potem za te tuje grehe „kat. narodna (!) stranka“? — povprašuje predvčerajšnji „Slovenec“, češ, delamo jej krivico, če jej to očitamo. Ko pa se je v naš list leta — 1887 vrinila tista nesrečna beseda o Pecciju, tedaj so isti gospodje, ki tako odločno odvlujejo tuj greh od sebe, proklinjali celo „Narodno Tiskarno“ in celo našo stranko! Do danes še niso popravili krivice, ki so jo s tem storili, dasi je bil izvanredni občni zbor „Narodne Tiskarne“ takoj slovesno obžalovanje izrekel nad ono besedo. Niso popravili krivice, ampak le naprej jo gonijo na vseh shodih! To velja za ta in še za druge slučaje. Sedaj pa gospodje čutijo koj krivico, ko se ne smatrajo odgovornih za to, kar se ob nedeljah dela v njihovi tiskarni. Dobro, da vas bomo vedeli na to spomniti pri prvi priliki! — Ali je „več duhovnov na kmetih“ s tem pojasnilom o strojih zadovoljno? Glede našega sobotnega uvodnega članka pa bodo isti čakali — do sodnega dne, da bi noj dvignil glavo iz peska.

(Slovensko gledališče.) Včerajšnja prva predstava „Fromonta mlajšega“ je občinstvo jako zadovoljila po vsebini igrokaza, po vrlem igranju in ukusni vprizoritvi. Več o vsem tem priobčimo jutri, ker nam danes nedostaja prostora. Izraziti pa nam je začudenje, da premijere pri nas ne napolnijo gledališča, ki je tudi sinoč bilo zlasti po ložah in v stojiščih le srednje obiskano.

(Slavjanskega zbor) je danes dospel v Ljubljano in ubujajo pevci v svoji narodni obleki splošno pozornost. Včeraj je Slavjanskij namerjal koncertovati na Reki, danes v Opatiji, a zamedlo ga je na poti iz Zagreba in bil je primoran, obrniti se naravnost v Ljubljano. Tu je zanimanje za koncert jako veliko.

(Zanimiva pravda) pride v kratkem v razsojo pred c. kr. upravnim sodiščem na Dunaju. Na dan 24. t. m. določena je javna obravnava o pritožbi g. dr. A. Brumena, bivšega c. kr. sodnega adjunkta proti c. kr. justičnemu ministerstvu, ker mu slednje odrekuje plačo za dobo uradne suspendacije in pokojnino. Kakor znano, bil je pritožitelj suspendiran za časa, ko je še Celjskemu sodišču načeloval Heinricher in ko je še v Gradcu bil višjesodni predsednik g. vitez — Waser. Bil je potem obsojen, da se premesti na svoje stroške in da se mu zniža plača za tri leta oziroma za jedno leto. Ker te neprimerno stroge kazni ni hotel sprejeti, izstopil je iz državne službe, pridržavši si pravico prositi obnovo disciplinarnega postopanja. Nekatero kazensko razpravo pred c. kr. okrožnim sodiščem v Celju iz leta 1892. so spravili na dan tako čudna dejstva, da je pritožitelj mogel prositi obnove disciplinarnega postopanja in delegacije drugEGA disciplinarnega sveta. Vse se je „a

limine“ odklonilo in v neki naredbi je gosp. vitez Waser celo izjavil, da krivda drugih uradnikov v t. j. tistih, ki so vodili preiskavo proti g. dr. A. Brumenu, ne razkrivdi tega samega. S tem je bila stvar začasno končana. Na podlagi napominane naredbe pa prosi g. dr. A. Brumen, naj se mu izplača zaostala plača. V vseh instancijah se mu je to odbilo. Na to je vložil pritožbo, o kateri bo dne 24. t. m. obravnava. Omeniti je še, da je državni poslanec gosp. dr. Lavoslav Gregorec to stvar deloma že v državnem zboru dne 23. maja 1894 sprožil in poudarjal nekatere čudne momente v pričo ministra grofa Schönborna, ki pa ni ničesar odgovoril.

(Dunajska pošta) je danes zopet izostala vsled snežnih zametov na železniški progi.

(Čitalnica ljubljanska) priredi v letošnjem predpustu tri plesne zabave, in sicer: V nedeljo dné 13. januarja: venček; v nedeljo dné 3. februarja: venček; v soboto dné 16. februarja: sijajni ples. Plesna venčka se bosta vršila v čitalniških prostorih, sijajni ples pa na starem strelišču. K plesnima venčkoma imajo pristop samo društveniki, k sijajnemu plesu pa tudi povabljeni nedruštveniki. Pri vseh treh plesnih zabavah bo igrala vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopold kralj Belgijcev št. 27. Začetek vsem trem plesnim zabavam ob 8. uri zvečer. Za sijajni ples se bodo poleg tega naznanila razposlala še posebna vabila.

(Oskrbovalne pristojbine v kranjskih bolnicah) so se za letošnje leto za osobo in dan določile tako-le: V deželni bolnici v Ljubljani v I. razredu 2 gld. 50 n., v II. razredu 1 gld. 60 n., v III. razredu 70 n.; v deželni blaznici na Studencu I. razred. 3 gld., II. razr. 2 gld., III. razr. 80 n.; v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji jedini razred 60 n.; v občinski bolnici v Postojini jedini razred 70 n. in v zasobni bolnici v Kočevji jedini razred 50 novč.

(Orožne vaje rezervnih častnikov in njih namestnikov.) Reservni častniki in njih namestniki (kadeti) se bodo morali odslej udeleževati orožnih vaj vsako 3. in 6. leto po dovršenem prezenčnem službovanju.

(Za male obrtnike.) Domobransko ministerstvo namerava dajatev jednega dela za domobranstvo potrebne obleke in oprave prepustiti m lim obrtnikom, ter je dotični razpis objavilo v uradni „Laibacher Zeitung“ z dne 5. t. m., na kar opozarjamo vse interesovane obrtnike.

(Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske) od 30. decembra 1894 do 5. januarja 1895. Novorojenec je bilo 12 (= 19.76 ‰), mrtvorejenec 1, umrlih 21 (= 34.32 ‰), mej njimi so umrli za jetiko 7, za vnetjem soplnih organov 2, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 9. Mej umrli je bilo tujcev 9 (= 42.8 ‰), iz zavodov 11 (= 52.3 ‰). Za vratico je zbolelo 5 oseb.

(Iz Borovnice) se uam poroča, da se je vršila včeraj volitev novega občinskega starešinstva, katere se je vdeležil ves novoizvoljeni občinski zastop. Županom bil je že v tretje izvoljen g. Josip Verbič, posestnik in tovarnar v Bistri, občinskimi svetovalci pa gg. Fr. Suhadolnik, Iv. Majaron in Karol Žitnik, vsi iz Borovnice.

(Čitalnica v Ribnici) priredi s prijaznim sodelovanjem slav. četverospava „Ilirija“ in tamburaškega društva Ribniškega v nedeljo 13. januarja 1895. l. v veliki dvorani gospoda Antona Arkota v Ribnici koncert. Na vzporedu je petje, tamburanje, dramatična predstava, ples in prosta zabava. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: za ude 40 kr., z rodbino 60 kr., za neude 50 kr., z rodbino 1 gld. Preplačila sprejemajo se hvaležno.

(Iz Maribora v Brežice) je potovalo neko pismo celih deset dnej. Oddano je bilo v Mariboru dne 31. decembra 1894. z različno pisanim naslovom „X. Y. . . Brežice Južnoštajerska“, a predno je prišlo adresatu v ruke, mudilo se je na Češkem, v Galiskem in na Hrvatskem — in šele dne 10. januarja se je dostavilo tistemu, kateremu je namenjeno. Naslov je bil pisan v slovenskem jeziku, uradnik v Mariboru ga torej ali ni razumel, ali ni hotel razumeti.

(Odvetnikov na Stajerskem) je v Gradcu 60, v Celji 11, v Mariboru 10, v Ljubnem 5, v Ptujih 5, v Voitsbergu 4, v Slov. Bistrici, v Lipnici in v nekaterih drugih nemških krajih po 3, sicer pa sta po 2 v Radgoni, Ormožu, Konjicah, Ljutomeru in raznih nemških krajih, po 1 pa v Sevnici, Gorenji Radgoni, Brežicah, Št. Lenartu, Slov. Gradcu in raznih nemških krajih.

(Ponarejeni petdesetaki in ponarejene krone.) Na Stajerskem se je v poslednjem času izdalo več ponarejenih petdesetakov in je posebno v hranilnici v Weizu neki posestnik mej večjo vsoto oddal tudi ponarejen petdesetak. Ponarejen je bil precej dobro, vender ga je bilo lahko spoznati kot falzifikacijo na svetlejši, nekoliko rudečkasti barvi celotne podobe. — Istotako je v prometu mnogo ponarejenih kron, ogerskega kova z letno številko 1893. Ulite so iz jako mehke kovine in nimajo na robu nič napisane.

(Imovit siromak.) V Trstu je predvčerajšnjim umrl bivši delavec v Lloydovem arsenalu Gašpar Klun. Živel je jako siromašno, a ko je policija pregledala njegove stvari, našla je hranilnično knjižico z 3157 gld., menico za 300 gld. in nekaj drobiža. Dediči Klunovi niso znani, vender ni misliti, da bi ne imel sorodnikov kje na Slovenskem. Gašpar Klun je stanoval v Trstu v ulici Rena št. 1. Kdor želi izvedeti kaj več, naj povpraša pri tržaški policiji.

(Tržaška pralnica na par,) ustanovljena, da bi delala konkurencu slovenskim pericam v okolici, je le malo škode naredila. Ljudje se je niso mogli navaditi in konečno je bila primorana ustaviti svoje delovanje.

(Vinski semnji v Trstu.) Ker se javne dražbe vin v Trstu niso obnesle, je sklenila uprava c. kr. javnih skladišč, stvar nekoliko predrugčiti in bodo odslej po štirikrat na leto veliki vinski semnji v Trstu, na katerih se bodo prodajala v početku samo isterska, pozneje pa tudi dalmatinska vina.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto dne 12. t. m. v tej sezoni tretji svoj večer v dvorani L. Mitzkove restavracije „zum alten Schottenthor“ I. Schottengasse 7. Na dnevnem redu je berilo gospe Pavline Pakjove: „O sreči v življenju“. Začetek zvečer ob osmih. Pristop imajo samo povabljeni.

(Volkovi v Dalmaciji.) V noči od srede na četrtek je tolpa volkov pridrvila do gozdiča pri vojaškem vežbališču v Zadru in raztrgala več ovac v nekem hlevu.

(„Zvon miru“.) Kakor znano, so Rusi v znak svojih simpatij za Francoze sklenili podariti cerkvi „Notre Dame“ v Parizu monumentalni zvon. Ker pa bi ta zvon bil pretežak za stolpa omenjene cerkve, se bo zvon umestil v cerkvi „Sacré Coeur“ na vrhu Montmartre. Zvon je težak 18.000 kilogramov in se bo zval „Zvon miru“. Posebna ruska ladija bo pripeljala zvon iz Odese v Marseille, odkoder se odpošlje v Pariz.

(Gašpar, Miha, Boltazar.) V vasi Schidl pri Hohenfurtu je povila te dni neka kmetica tri zdrave, krepke dečke, ki so dobili pri krstu imena svetih treh kraljev.

(Nesreče vsled snežnih zametov.) Na severnem Španskem in v južni Francoski so poslednji snežni zameti naredili neizmerno škodo in je bilo mnogo nesreč. Nekateri vasi v Pirenejih so popolnoma zasute. V jedni vasici na francoski meji je prišlo 50 ljudij ob življenje. Mnogo hiš se je podrlo pod težo snega. V družih krajih so plazovi zasuli cele rodbine.

Slovinci in Slovenke! ne zabi-te družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Za slovensko šolo šolskih sester v Velikovu so darovali družbi sv. Cirila in Metoda: Sl. podružnica na Vranskem 10 gld.; g. L. Zablačan 20 kron, ki jih je nabral g. Colarič pri zborovanju kat. pol. društva na Trati; duhovnik z Notranjskega 7 gld. 25 kr.; preč. g. dr. J. Muršec, konz. svetovalec v Gradcu, po preč. g. dr. Iv. Križaniču, kanoniku v Mariboru 10 kron, vč. gosp. Ljud. Jenko, župnik pri sv. Duhu na Dolenjskem 10 kron; gosp. Ivan Prijatelj 10 kron kot dar družbe zbrane pri godovanju g. Kristana v Št. Vidu na Dolenjskem; Kranjčan 5 gld.; veleč. g. Jožef Zelnik, župnik v Čemsenu 8 kron in vč. g. Josip Lavrič, župnik v Ambrusu 6 kron. — Slava darovalcem! Bog povrni! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Zahvala. Hrvatsko akademičko društvo „Ve-lebit“ u Innsbrucku primalo e godine 1894. mimo ostale slavenske listove i ove slovenačke novine za badava: „Dom in svet“, „Edinost“, „Goriški vest-nik“, „Il Rinovamento“, „Ljubljanski Zvon“, „Rimski Katolik“, „Sloga“, „Slovenski Narod“, „Slovenski Svet“ i „Vesna“. Upravni se odbor štovanim ured-ništva ovih listova na ime društva najsrdačnije zahvaljuje preporučujući se i nadalje njihovoj naklonosti. U Innsbrucku dne 30. prosinca 1894. Jakša Račić, t. č. predsjednik. Branko Sunajković, t. č. tajnik.

Brzojavke.

Dunaj 11. januarja. Poslanca Som-marugo je sinoči v seji občinskega odseka deželnega zbora zadela kap. Doslej se še ni zavedel.

Budimpešta 11. januarja. Hrvatski ban grof Khuen je definitivno odklonil naročilo, sestaviti novo vlado. Cesar je ponudil Szellu ministersko predsedstvo, Szell pa se še ni odločil.

Budimpešta 11. januarja. Cesar je naročil predsedniku poslanske zbornice baronu Banffyju, naj sestavi novo ministerstvo.

Beligrad 11. januarja. Danes je bil usmrčen kmet Novinić, kateri je svojo ženo utopil.

Rim 11. januarja. V Celenzi je sneg podrl štiri hiše in zasul šestnajst oseb.

Neapolj 11. januarja. Včeraj se je Crispieva hči poročila s knezom Linguaglossa.

Pariz 11. januarja. Poslanska zbornica je odklonila predlog, naj se izpusti iz zapora poslancem voljeni socialista Richard in izrekla vladi zaupanje. Takisto je odklonila predlog glede splošne amnestije. Richard protestuje v posebnem pismu na svoje volilce zoper ta sklep.

Narodno-gospodarske stvari.

Za lekarnarje in trgovce z materijalnim blagom. Vsled naredbe c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 14. decembra 1894. drž. zak. št. 236 je stopila s 1. januarjem 1895 v veljavo zdravilska taksa pod naslovom „Arzneitaxe für das Jahr 1895 zur österreichischen Pharmakopöe vom Jahre 1889“, katero je izdala c. kr. dvorna državna tiskarna na podlagi najnovejših cenikov dišav (drogue). Na to se opozarjajo zainteresenti s pripomnjo, da v novi zdravilski taksi obsežena razredba zdravil pojasnjuje v tem oziru ministerski naredbi z dne 17. septembra 1883, drž. zak. št. 152 in 17. junija 1886, drž. zak. št. 97, če smejo ta zdravila prodajati le lekarnarji ali tudi trgovci z materijalnim blagom in drugi trgovci.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poprašenjanja po „Moll-ovem francoskem zganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolester utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštne povzetji razpošlila to mazilo lekar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni založnik na **DUNAJI**, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati **MOLL-ov** preparat, zaznamo an z varnostno znamko in podpisom. 4 (4-1)

Umrla so v Ljubljani:

9. januarja: Leopold Suhadobnik, stražnikov sin, 2 meseca, Kravja dolina št. 16. — Marija Rozman, posestnica, 56 let, Črna vas št. 24.

10. januarja: Jurij Burndorfer, nadsprevoznik, 76 let, Prečne ulice št. 2.

V deželni bolnici:

9. januarja: Marija Okrajnc, kuharica, 70 let. — Janez Ribar, hlapec, 40 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v 10m.
10 jan.	7. zjutraj	723.9	- 2.6° C	sl. vzhl.	obl.	0-30 sm.
	2. popold.	724.6	0.0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	725.9	- 2.8° C	sl. svz.	obl.	snega.

Srednja temperatura -1.8°, za +0.8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 11. januarja 1895.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	75 k.
Skupni državni dolg v srebru	100	50
Avstrijska zlata renta	25	70
Avstrijska krona renta 4%	100	55
Ogerska zlata renta 4%	24	39
Ogerska krona renta 4%	19	20
Avstro-ogerske bančne delnice	1048	—
Kreditne delnice	416	50
London vista	114	05
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	70
20 frankov	12	14
Italijanski bankovci	36	35
C. kr. cekini	0	81

Dne 10. januarja 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	138	—	—
Dunavske srečke 5% po 100 gld.	131	75	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	25	—
Kreditne srečke po 100 gld.	197	—	—
Ljubljanske srečke	26	25	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	—	—
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	85	50	—
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	438	—	—
Papirnatih rubelj	—	—	83

Srajce za gospode

za koje se garantuje, da se dobro prilagajajo, iz najboljšega materijala, z gladkimi prsi po gld. 27-50, z v guba nabranimi prsi po gld. 29-12 komadov, prodaja promptno iz zaloge ali pa narajene po meri, kakor tudi najfinije in najboljše (1354-1)

v ovratnikih in manšetah.

Henrik Kenda, Ljubljana.

Staroznana
trgovina z urami

najfinije vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, re- petirk, kalendarskih ur in krono- graf, najnovejšega v tableaux- urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje.

Prvi in najstarejši **optični zavod** najfinijih naočal, očipalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbér kukal za gledališce, poljskih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri (1420-16)

N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovžem št. 8.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri **zabasanji človeškega telesa, skaznemem želodeci, pomanjkanji slasti do jedij itd.**

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja štatičica samo **21 kr.**, jeden zavoij s 6 štatičicami **1 gld. 5 kr.**

Dobiva se pri (123-11)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošlifa se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

**Marija-
celjske
kapljice
za želodec**

prirejene v lekarni „**k angeli varuhu**“

C. Brady v Kromežiču (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena. Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom. (1436-4)

Cena steklenic 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijajceljske kapljice za želodec dobivajo se pristne v **Ljubljani**: lekarna Piccoli, lekarna Mardeschläger; v **Postojni**: lekarna Fr. Baccareich; v **Škofji Loki**: lekarna Karol Fabiani; v **Rudolfcevi**: lekarna Aleksander Roblek; v **Rudolfcevi**: lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Bergmann; v **Poenubachu**: lekarna pl. Payer; v **Kamniku**: lekarna J. Močnik; v **Crnomlju**: lekarna Ivan Blažek.

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni su v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemi čas v Ljubljani za 5 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Heljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Plesnj, Marijine vare, Eger, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipaljo, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. **ajutraj** osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. **ajutraj** osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Heljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selzthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. **dopoludne** mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. uri 50 min. **dopoludne** osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Heljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. **popoldne** osebni vlak v Trbiš, Heljak, Celovec, Ljubno, des. Selzthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregunc, Gurih, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plesnj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipaljo, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. **večer** mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 55 min. **ajutraj** osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plesnja, Budejovic, Solnegrada, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Aussee, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Heljaka-Franzensfeste Trbiša.

Ob 8. uri 19 min. **ajutraj** mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.

Ob 11. uri 27 min. **dopoludne** osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plesnja, Budejovic, Solnegrada, Linca, Steyra, Parisa, Genevo, Guriba, Bregunc, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Linca, Pontabla, Trbiša.

Ob 2. uri 32 min. **popoldne** mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.

Ob 4. uri 48 min. **popoldne** osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Heljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 25 min. **večer** mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.

Ob 9. uri 21 min. **večer** osebni vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Heljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. **ajutraj** v Kamnik.

Ob 8. uri 05 min. **popoldne** „ „

Ob 8. uri 50 min. **večer** „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. **ajutraj** iz Kamnika

Ob 11. uri 15 min. **dopoludne** „ „

Ob 8. uri 30 min. **večer** „ „

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv. tovarna utem. l. 1835 na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrirola) se lépo črno svetli ter vzdržuje usnje trpežno.

Fovzod v zalogi. (3-2)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime **St. Fernolendt.**

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, pošljajo se za poskušajo poštine prosto po 1 gld. 80 kr na vsako poštno postajo.

Lekarna „k zlatemu državnemu jabolku“ **J. PSERHOFER** ^{JA} Dunaj, l. Singerstrasse 15.

kri čistilne kroglice, preje univerzalne kroglice

imenovane, zaslužijo to slednje ime po vsi pravici, ker so te kroglice v mnogih boleznih izkazovale svoje zares izbornu učinkovanje. — Te kroglice se splošno rabijo že mnogo desetletij in je bržkone le malo obitelj, kjer bi ne imeli male zaloge tega izbornega domačega sredstva. — Mnogi zdravniki priporočevali so in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, zlasti proti vsem boleznim, ki nastanejo vsled **slabe prebave in vsled zaprtja.**

Od teh kroglic stane: **1 štatičica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitok s 6 štatičicami 1 gld. 5 kr.,** če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa **1 gld. 10 kr.** Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštine prosta pošiljatev: **1 zvitok kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr.** (Manj ko jeden zvitok se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake štatičice na navodilu o uporabi stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rudačimi črkami.

Bernhardinski likêr iz planinskih zelišč **W. O. Bernhard-a** v Bregencu (Tirolsko) pomaga vselej, če želodec ni v redu. 1/4 steklenica 2 gld. 60 kr., 1/2 steklenice 1 gld. 40 kr., 3/4 steklenice 70 kr.

Balzam zoper ozeblino **J. Pserhofer-ja,** 1 lonček 40 kr., s poštne prosto pošiljateljivo 65 kr.

Sok od ozkega trpotca (Spitzwegerichsaft), 1 steklenica 50 kr.

Američansko mazilo zoper protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr.

Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošt. prosto pošiljateljivo 65 kr.

Angleški balzam, 1 steklen. ca. 50 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmaceutške specialitete ter se preskrbè vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje. — **Pošiljate po pošti** izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska. — **Ce se preje vpošlje denar (najboljše s poštne nakaznico), potem je poština mnogo cenejša, nego pri pošiljateljvah proti povzetju.** (12/1-8)

Prašek zoper pôtne noge, cena štatičici 50 kr., s poštne prosto pošiljateljivo 75 kr.

Življenjska esenca (Praške kapljice), 1 steklenica 22 kr.

Fijakerski prašek za prsi, 1 štatičja 35 kr., s poštne prosto pošiljateljivo 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhofer-ja,** najboljšje sredstvo za rast lasij, 1 pušica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljateljivo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bulrich-a,** domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoij 1 gld.